

WYZWOLENIE SPOŁECZNE

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Pismo polityczne, społeczne, rolnicze i oświatowe. — Wychodzi dwa razy w tygodniu, w środy i piątki.

Przeznaczenia wysyłki: Rzeszypolskiej Polskiej i na Śląsku 16000 Mk., pocztownie 8000 Mk. miesięcznie 1600 Mk., za granicą 16000 Mk.

Konto Polskiej Partii Socjalistycznej Kasy Oszczędności Nr. 148 358.

Koszt polski
M. 500

Adres Redakcji: Administracja, ul. 11, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 101, 103, 105, 107, 109, 111, 113, 115, 117, 119, 121, 123, 125, 127, 129, 131, 133, 135, 137, 139, 141, 143, 145, 147, 149, 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 165, 167, 169, 171, 173, 175, 177, 179, 181, 183, 185, 187, 189, 191, 193, 195, 197, 199, 201, 203, 205, 207, 209, 211, 213, 215, 217, 219, 221, 223, 225, 227, 229, 231, 233, 235, 237, 239, 241, 243, 245, 247, 249, 251, 253, 255, 257, 259, 261, 263, 265, 267, 269, 271, 273, 275, 277, 279, 281, 283, 285, 287, 289, 291, 293, 295, 297, 299, 301, 303, 305, 307, 309, 311, 313, 315, 317, 319, 321, 323, 325, 327, 329, 331, 333, 335, 337, 339, 341, 343, 345, 347, 349, 351, 353, 355, 357, 359, 361, 363, 365, 367, 369, 371, 373, 375, 377, 379, 381, 383, 385, 387, 389, 391, 393, 395, 397, 399, 401, 403, 405, 407, 409, 411, 413, 415, 417, 419, 421, 423, 425, 427, 429, 431, 433, 435, 437, 439, 441, 443, 445, 447, 449, 451, 453, 455, 457, 459, 461, 463, 465, 467, 469, 471, 473, 475, 477, 479, 481, 483, 485, 487, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 501, 503, 505, 507, 509, 511, 513, 515, 517, 519, 521, 523, 525, 527, 529, 531, 533, 535, 537, 539, 541, 543, 545, 547, 549, 551, 553, 555, 557, 559, 561, 563, 565, 567, 569, 571, 573, 575, 577, 579, 581, 583, 585, 587, 589, 591, 593, 595, 597, 599, 601, 603, 605, 607, 609, 611, 613, 615, 617, 619, 621, 623, 625, 627, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 643, 645, 647, 649, 651, 653, 655, 657, 659, 661, 663, 665, 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 681, 683, 685, 687, 689, 691, 693, 695, 697, 699, 701, 703, 705, 707, 709, 711, 713, 715, 717, 719, 721, 723, 725, 727, 729, 731, 733, 735, 737, 739, 741, 743, 745, 747, 749, 751, 753, 755, 757, 759, 761, 763, 765, 767, 769, 771, 773, 775, 777, 779, 781, 783, 785, 787, 789, 791, 793, 795, 797, 799, 801, 803, 805, 807, 809, 811, 813, 815, 817, 819, 821, 823, 825, 827, 829, 831, 833, 835, 837, 839, 841, 843, 845, 847, 849, 851, 853, 855, 857, 859, 861, 863, 865, 867, 869, 871, 873, 875, 877, 879, 881, 883, 885, 887, 889, 891, 893, 895, 897, 899, 901, 903, 905, 907, 909, 911, 913, 915, 917, 919, 921, 923, 925, 927, 929, 931, 933, 935, 937, 939, 941, 943, 945, 947, 949, 951, 953, 955, 957, 959, 961, 963, 965, 967, 969, 971, 973, 975, 977, 979, 981, 983, 985, 987, 989, 991, 993, 995, 997, 999, 1001, 1003, 1005, 1007, 1009, 1011, 1013, 1015, 1017, 1019, 1021, 1023, 1025, 1027, 1029, 1031, 1033, 1035, 1037, 1039, 1041, 1043, 1045, 1047, 1049, 1051, 1053, 1055, 1057, 1059, 1061, 1063, 1065, 1067, 1069, 1071, 1073, 1075, 1077, 1079, 1081, 1083, 1085, 1087, 1089, 1091, 1093, 1095, 1097, 1099, 1101, 1103, 1105, 1107, 1109, 1111, 1113, 1115, 1117, 1119, 1121, 1123, 1125, 1127, 1129, 1131, 1133, 1135, 1137, 1139, 1141, 1143, 1145, 1147, 1149, 1151, 1153, 1155, 1157, 1159, 1161, 1163, 1165, 1167, 1169, 1171, 1173, 1175, 1177, 1179, 1181, 1183, 1185, 1187, 1189, 1191, 1193, 1195, 1197, 1199, 1201, 1203, 1205, 1207, 1209, 1211, 1213, 1215, 1217, 1219, 1221, 1223, 1225, 1227, 1229, 1231, 1233, 1235, 1237, 1239, 1241, 1243, 1245, 1247, 1249, 1251, 1253, 1255, 1257, 1259, 1261, 1263, 1265, 1267, 1269, 1271, 1273, 1275, 1277, 1279, 1281, 1283, 1285, 1287, 1289, 1291, 1293, 1295, 1297, 1299, 1301, 1303, 1305, 1307, 1309, 1311, 1313, 1315, 1317, 1319, 1321, 1323, 1325, 1327, 1329, 1331, 1333, 1335, 1337, 1339, 1341, 1343, 1345, 1347, 1349, 1351, 1353, 1355, 1357, 1359, 1361, 1363, 1365, 1367, 1369, 1371, 1373, 1375, 1377, 1379, 1381, 1383, 1385, 1387, 1389, 1391, 1393, 1395, 1397, 1399, 1401, 1403, 1405, 1407, 1409, 1411, 1413, 1415, 1417, 1419, 1421, 1423, 1425, 1427, 1429, 1431, 1433, 1435, 1437, 1439, 1441, 1443, 1445, 1447, 1449, 1451, 1453, 1455, 1457, 1459, 1461, 1463, 1465, 1467, 1469, 1471, 1473, 1475, 1477, 1479, 1481, 1483, 1485, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497, 1499, 1501, 1503, 1505, 1507, 1509, 1511, 1513, 1515, 1517, 1519, 1521, 1523, 1525, 1527, 1529, 1531, 1533, 1535, 1537, 1539, 1541, 1543, 1545, 1547, 1549, 1551, 1553, 1555, 1557, 1559, 1561, 1563, 1565, 1567, 1569, 1571, 1573, 1575, 1577, 1579, 1581, 1583, 1585, 1587, 1589, 1591, 1593, 1595, 1597, 1599, 1601, 1603, 1605, 1607, 1609, 1611, 1613, 1615, 1617, 1619, 1621, 1623, 1625, 1627, 1629, 1631, 1633, 1635, 1637, 1639, 1641, 1643, 1645, 1647, 1649, 1651, 1653, 1655, 1657, 1659, 1661, 1663, 1665, 1667, 1669, 1671, 1673, 1675, 1677, 1679, 1681, 1683, 1685, 1687, 1689, 1691, 1693, 1695, 1697, 1699, 1701, 1703, 1705, 1707, 1709, 1711, 1713, 1715, 1717, 1719, 1721, 1723, 1725, 1727, 1729, 1731, 1733, 1735, 1737, 1739, 1741, 1743, 1745, 1747, 1749, 1751, 1753, 1755, 1757, 1759, 1761, 1763, 1765, 1767, 1769, 1771, 1773, 1775, 1777, 1779, 1781, 1783, 1785, 1787, 1789, 1791, 1793, 1795, 1797, 1799, 1801, 1803, 1805, 1807, 1809, 1811, 1813, 1815, 1817, 1819, 1821, 1823, 1825, 1827, 1829, 1831, 1833, 1835, 1837, 1839, 1841, 1843, 1845, 1847, 1849, 1851, 1853, 1855, 1857, 1859, 1861, 1863, 1865, 1867, 1869, 1871, 1873, 1875, 1877, 1879, 1881, 1883, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893, 1895, 1897, 1899, 1901, 1903, 1905, 1907, 1909, 1911, 1913, 1915, 1917, 1919, 1921, 1923, 1925, 1927, 1929, 1931, 1933, 1935, 1937, 1939, 1941, 1943, 1945, 1947, 1949, 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975, 1977, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017, 2019, 2021, 2023, 2025, 2027, 2029, 2031, 2033, 2035, 2037, 2039, 2041, 2043, 2045, 2047, 2049, 2051, 2053, 2055, 2057, 2059, 2061, 2063, 2065, 2067, 2069, 2071, 2073, 2075, 2077, 2079, 2081, 2083, 2085, 2087, 2089, 2091, 2093, 2095, 2097, 2099, 2101, 2103, 2105, 2107, 2109, 2111, 2113, 2115, 2117, 2119, 2121, 2123, 2125, 2127, 2129, 2131, 2133, 2135, 2137, 2139, 2141, 2143, 2145, 2147, 2149, 2151, 2153, 2155, 2157, 2159, 2161, 2163, 2165, 2167, 2169, 2171, 2173, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2185, 2187, 2189, 2191, 2193, 2195, 2197, 2199, 2201, 2203, 2205, 2207, 2209, 2211, 2213, 2215, 2217, 2219, 2221, 2223, 2225, 2227, 2229, 2231, 2233, 2235, 2237, 2239, 2241, 2243, 2245, 2247, 2249, 2251, 2253, 2255, 2257, 2259, 2261, 2263, 2265, 2267, 2269, 2271, 2273, 2275, 2277, 2279, 2281, 2283, 2285, 2287, 2289, 2291, 2293, 2295, 2297, 2299, 2301, 2303, 2305, 2307, 2309, 2311, 2313, 2315, 2317, 2319, 2321, 2323, 2325, 2327, 2329, 2331, 2333, 2335, 2337, 2339, 2341, 2343, 2345, 2347, 2349, 2351, 2353, 2355, 2357, 2359, 2361, 2363, 2365, 2367, 2369, 2371, 2373, 2375, 2377, 2379, 2381, 2383, 2385, 2387, 2389, 2391, 2393, 2395, 2397, 2399, 2401, 2403, 2405, 2407, 2409, 2411, 2413, 2415, 2417, 2419, 2421, 2423, 2425, 2427, 2429, 2431, 2433, 2435, 2437, 2439, 2441, 2443, 2445, 2447, 2449, 2451, 2453, 2455, 2457, 2459, 2461, 2463, 2465, 2467, 2469, 2471, 2473, 2475, 2477, 2479, 2481, 2483, 2485, 2487, 2489, 2491, 2493, 2495, 2497, 2499, 2501, 2503, 2505, 2507, 2509, 2511, 2513, 2515, 2517, 2519, 2521, 2523, 2525, 2527, 2529, 2531, 2533, 2535, 2537, 2539, 2541, 2543, 2545, 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557, 2559, 2561, 2563, 2565, 2567, 2569, 2571, 2573, 2575, 2577, 2579, 2581, 2583, 2585, 2587, 2589, 2591, 2593, 2595, 2597, 2599, 2601, 2603, 2605, 2607, 2609, 2611, 2613, 2615, 2617, 2619, 2621, 2623, 2625, 2627, 2629, 2631, 2633, 2635, 2637, 2639, 2641, 2643, 2645, 2647, 2649, 2651, 2653, 2655, 2657, 2659, 2661, 2663, 2665, 2667, 2669, 2671, 2673, 2675, 2677, 2679, 2681, 2683, 2685, 2687, 2689, 2691, 2693, 2695, 2697, 2699, 2701, 2703, 2705, 2707, 2709, 2711, 2713, 2715, 2717, 2719, 2721, 2723, 2725, 2727, 2729, 2731, 2733, 2735, 2737, 2739, 2741, 2743, 2745, 2747, 2749, 2751, 2753, 2755, 2757, 2759, 2761, 2763, 2765, 2767, 2769, 2771, 2773, 2775, 2777, 2779, 2781, 2783, 2785, 2787, 2789, 2791, 2793, 2795, 2797, 2799, 2801, 2803, 2805, 2807, 2809, 2811, 2813, 2815, 2817, 2819, 2821, 2823, 2825, 2827, 2829, 2831, 2833, 2835, 2837, 2839, 2841, 2843, 2845, 2847, 2849, 2851, 2853, 2855, 2857, 2859, 2861, 2863, 2865, 2867, 2869, 2871, 2873, 2875, 2877, 2879, 2881, 2883, 2885, 2887, 2889, 2891, 2893, 2895, 2897, 2899, 2901, 2903, 2905, 2907, 2909, 2911, 2913, 2915, 2917, 2919, 2921, 2923, 2925, 2927, 2929, 2931, 2933, 2935, 2937, 2939, 2941, 2943, 2945, 2947, 2949, 2951, 2953, 2955, 2957, 2959, 2961, 2963, 2965, 2967, 2969, 2971, 2973, 2975, 2977, 2979, 2981, 2983, 2985, 2987, 2989, 2991, 2993, 2995, 2997, 2999, 3001, 3003, 3005, 3007, 3009, 3011, 3013, 3015, 3017, 3019, 3021, 3023, 3025, 3027, 3029, 3031, 3033, 3035, 3037, 3039, 3041, 3043, 3045, 3047, 3049, 3051, 3053, 3055, 3057, 3059, 3061, 3063, 3065, 3067, 3069, 3071, 3073, 3075, 3077, 3079, 3081, 3083, 3085, 3087, 3089, 3091, 3093, 3095, 3097, 3099, 3101, 3103, 3105, 3107, 3109, 3111, 3113, 3115, 3117, 3119, 3121, 3123, 3125, 3127, 3129, 3131, 3133, 3135, 3137, 3139, 3141, 3143, 3145, 3147, 3149, 3151, 3153, 3155, 3157, 3159, 3161, 3163, 3165, 3167, 3169, 3171, 3173, 3175, 3177, 3179, 3181, 3183, 3185, 3187, 3189, 3191, 3193, 3195, 3197, 3199, 3201, 3203, 3205, 3207, 3209, 3211, 3213, 3215, 3217, 3219, 3221, 3223, 3225, 3227, 3229, 3231, 3233, 3235, 3237, 3239, 3241, 3243, 3245, 3247, 3249, 3251, 3253, 3255, 3257, 3259, 3261, 3263, 3265, 3267, 3269, 3271, 3273, 3275, 3277, 3279, 3281, 3283, 3285, 3287, 3289, 3291, 3293, 3295, 3297, 3299, 3301, 3303, 3305, 3307, 3309, 3311, 3313, 3315, 3317, 3319, 3321, 3323, 3325, 3327, 3329, 3331, 3333, 3335, 3337, 3339, 3341, 3343, 3345, 3347, 3349, 3351, 3353, 3355, 3357, 3359, 3361, 3363, 3365, 3367, 3369, 3371, 3373, 3375, 3377, 3379, 3381, 3383, 3385, 3387, 3389, 3391, 3393, 3395, 3397, 3399, 3401, 3403, 3405, 3407, 3409, 3411, 3413, 3415, 3417, 3419, 3421, 3423, 3425, 3427, 3429, 3431, 3433, 3435, 3437, 3439, 3441, 3443, 3445, 3447, 3449, 3451, 3453, 3455, 3457, 3459, 3461, 3463, 3465, 3467, 3469, 3471, 3473, 3475, 3477, 3479, 3481, 3483, 3485, 3487, 3489, 3491, 3493, 3495, 3497, 3499, 3501, 3503, 3505, 3507, 3509, 3511, 3513, 3515, 3517, 3519, 3521, 3523, 3525, 3527, 3529, 3531, 3533, 3535, 3537, 3539, 3541, 3543, 3545, 3547, 3549, 3551, 3553, 3555, 3557, 3559, 3561, 3563, 3565, 3567, 3569, 3571, 3573, 3575, 3577, 3579, 3581, 3583, 3585, 3587, 3589, 3591, 3593, 3595, 3597, 3599, 3601, 3603, 3605, 3607, 3609, 3611, 3613, 3615, 3617, 3619, 3621, 3623, 3625, 3627, 3629, 3631, 3633, 3635, 3637, 3639, 3641, 3643, 3645, 3647, 3649, 3651, 3653, 3655, 3657, 3659, 3661, 3663, 3665, 3667, 3669, 3671, 3673, 3675, 3677, 3679, 3681, 3683, 3685, 3687, 3689, 3691, 3693, 3695, 3697, 3699, 3701, 3703, 3705, 3707, 3709, 3711, 3713, 3715, 3717, 3719, 3721, 3723, 3725, 3727, 3729, 3731, 3733, 3735, 3737, 3739, 3741, 3743, 3745, 3747, 3749, 3751, 3753, 3755, 3757, 3759, 3761, 3763, 3765, 3767, 3769, 3771, 3773, 3775, 3777, 3779, 3781, 3783, 3785, 3787, 3789, 3791, 3793, 3795, 3797, 3799, 3801, 3803, 3805, 3807, 3809, 3811, 3813, 3815, 3817, 3819, 3821, 3823, 3825, 3827, 3829, 3831, 3833, 3835, 3837, 3839, 3841, 3843, 3845, 3847, 3849, 3851, 3853, 3855, 3857, 3859, 3861, 3863, 3865, 3867, 3869, 3871, 3873, 3875, 3877, 3879, 3881, 3883, 3885, 3887, 3889, 3891, 3893, 3895, 3897, 3899, 3901, 3903, 3905, 3907, 3909, 3911, 3913, 3915, 3917, 3919, 3921, 3923, 3925, 3927, 3929, 3931, 3933, 3935, 3937, 3939, 3941, 3943, 3945, 3947, 3949, 3951, 3953, 3955, 3957, 3959, 3961, 3963, 3965, 3967, 3969, 3971, 3973, 3975, 3977, 3979, 3981, 3983, 3985, 3987, 3989, 3991, 3993, 3995, 3997, 3999, 4001, 4003, 4005, 4007, 4009, 4011, 4013, 4015, 4017, 4019, 4021, 4023, 4025, 4027, 4029, 4031, 4033, 4035, 4037, 4039, 4041, 4043, 4045, 4047, 4049, 4051, 4053, 4055, 4057, 4059, 4061, 4063, 4065, 4067, 4069, 4071, 4073, 4075, 4077, 4079, 4081, 4083, 4085, 4087, 4089, 4091, 4093, 4095, 4097, 4099, 4101, 4103, 4105, 4107, 4109, 4111, 4113, 4115, 4117, 4119, 4121, 4123, 4125, 4127, 4129, 4131, 4133, 4135, 4137, 4139, 4141, 4143, 4145, 4147, 4149, 4151, 4153, 4155, 4157, 4159, 4161, 4163, 4165

walka o niepodległość i rwanie się do władzy przy pomocy skrybostwo.

Dłatego należy wszelkie polityczne trupy jaknajlepiej zakopać, aby nie śmierdziały, zaś na lotyżkowik trzeba mieć zawsze pod ręką kij.

Sekta „Kainitów“

Sfery watajskie są ogromnie zaniekopne fermentem, jaki powstał w ostatnich czasach w łonie wyznawców Kościoła katolickiego w Polsce. Po buncie biskupów, którzy wbrew zakazowi papieża, wzięli udział w akcji wyborczej — a dali się wybrać do Senatu, wybuchł obecnie hunt znacznej liczby księży.

Wbrew perswasji biskupów księża świecy i zakonni urządzają demonstracje antypaństwowe przez odprawianie t. zw. czerwonych mszy na cześć zbłodniara straconego za zamach skrybostwo. Ferment pogłębia się i szerzy coraz bardziej. Podobno wśród wielbicieli Niewiadomskiego rodzi się nowa sekta t. zw. „Kainitów“ odznaczająca piate przykazanie i traktujących Pismo św. starego i nowego testamentu jako popolepienia godny wytwór ducha żydowskiego. Sekta ta czei Kaina jako pierworożca dalszych kłopotów i Smaragów, Fedaków i morderek Twardochłiba. Kult zbrodni i gloryfikacja tego rodzaju zbłodniarza ma być podstawowym rysem namięnnym „Kainitów“. Członkowie tej sekty noszą odznaki w kształcie małych główek chęny...

Gloryfikacja zbrodni przez kler w Polsce spowodowała Ojca św. Piusa XI do wydania encykliki „Ubi arca Dei“ z dnia 23 grudnia 1922.

Smutno to być dzień gdy w niedzielę 18 bm. kłopot po nosom odmetrueli ta encyklikę w kościołach, gdzie tuż przed jej odczytaniem czcili Niewiadomskiego jako bohatera.

A w encyklice, która dziwnym trafem tak długo ukrywała się przed wiadomością ogółu katolików czytamy pod adresem chęny w Polsce pod adresem księży i biskupów mocne słowa i wyrzuty potępienia, np. naprzykład:

„Ważnem uprzedzenie i niedowierzenie w sprawach państwowych jest przeszkoda, aby wśród ludu zapanował pokój“.

„Społeczność ludzka wraca do dzikości obyczajów ludzi barbarzyńców“.

„Mnożą się spiski, zaszakci i zbrojstwa już nietylko obywateli, ale przedstawicieli Państwa... Pycha doprowadziła parlye polityczne do takiego zacieśnienia, iż się nie cofają przed zbrodnią obrzydliwą, ani przed zamachami czy zguby Ojczyzny“.

„Tym oto niepoehomowanym namietnościom, ukrywającym się pod płaszczykiem dobra publicznego, czy patryotyzmu, przypisać należy nienawiść i walki pomiędzy narodami. Albowiem miłość ojczyzny i narodu... staje się źródłem licznych niesprawiedliwości i krzywd, jeśli przekracza słone granice, które miłość, w nieumiarowaną narodu swego, niszczy. Kozyść zdołała d. państw z krzywdą drugich, może się wprawdzie ludzom wydawać jako coś wielkiego, trwałości jednak mieć nie będzie i sprawdzi karę...“

Tak oto papież potępia politykę nacjonalizmu i lityrykalizmu, politykę nienawiści i gloryfikację zbrodniarstwa. To nie mówi żaden socjalista, żaden żyd, lecz głowa Kościoła katolickiego — Ojciec św. Pius XI.

A cóż na to kler katolicki? Czyta encyklikę... ale robi swoje, a pismo księży w Białej jakby na ironie drukuje testament, czyli list Niewiadomskiego. Kler kpi sobie jak widak i z głowy Kościoła.

Z życia robotniczego na Śląsku Cieszyńskim.

Czechowice—„Vacuum Oil Company“. W niedzielę, dnia 19 lutego br. odbyły się tutaj dwa zgromadzenia, najpierw zgromadzenie członków kooperatywy „Bazar Robotniczy“, zaś potem zgromadzenie zawodowe, przy nader licznym udziale robotników rafinerii „V. O. C.“. Zgromadzeniu konsensu przewodniczył tow. sekretarz Czuma, przewodniczący Rady Nadzorczej, zaś świątyni wprót referat na temat: znaczenie kooperatywy w ruchu robotniczym—wyzwolenie, wygłosił tow. Dr. Gross z Białej. Zgromadzenie robotnicy w skupieniu wysłuchali wywodów jednego z najlepszych polskich teoretyków kooperatywy, dając go po ukończeniu hucznymi oklaskami. Obecni na zgromadzeniu tow. Durek, kustosz Związku Słow. Spodzielczych „Proletaryat“ w Krakowie, zabrał głos i w jednych słowach wykrył korzyści z organizacji gospo-

darczej zbudowanej na zdrowych zasadach. Do tych zasad — mówił tow. Durek — należy centralizacja pojedynczych, a więc za słabych gospodarzo kooperaty, dlatego każdy uświadomiony klasowo robotnik powinien popierać centralizowane, klasowe kooperatywy. Wywody tow. Durka spotkały się z ogólnym uznaniem, gdyż na wniosek tow. Jarka uchwalono jednogłośnie, aby się połączyć kooperatywy w jedną rafinerię „Schodnica“, upowiadając Zarząd i Radę Nadzorczą do dalszych kroków w kierunku złączenia z „Bazarem“ kooperatywy w Chybiu i z kopalni „Silesia“. Na wniosek tow. Czumy uchwalono jednogłośnie podnieść tygodni do wysokości Mk. 50.000, poczem zakończono to imponujące zgromadzenie okrzykiem na cześć klasowych organizacji gospodarczych.

Wnet po zgromadzeniu konsumsem otworzył zgromadzenie zawodowe tow. Jarek, jako przewodniczący i udzielił tow. Czumie głosu, który złożył przed obecnymi wyzperujące sprawozdanie z ostatniej komisji dla regulacji plac w przemyśle naftowym. Robotnicy naftowi uzyskali w stosunku do stycznia br. 70,51% podwyżki. Mówca przedstawił obecnym sytuację gospodarczą w państwie i wskazał na wyraźne zapowiedzi kryzysu i w przemyśle naftowym, wobec czego robotnicy muszą bacznie i aby chytry kapitał nie skorzystał z tego na obecnie następującego wywodu się do walki. Należy wyzperować organizacje zawodowe, tworzyć zasobne kooperatywy i żyć według planu, w przeciwnym razie możemy ponieść klęskę. Już obecnie bowiem przepowiadają przemysłowcy, że wypowiedział umowę, bo jest ona dla nich uciążliwa. Wywody tow. Czumy sprawiły na obecnym głębokie wrażenie, gdyż tutajse rafinerie od pewnego czasu prowadzą swą politykę „braku surowca“ i przekabują w ten sposób stan robotników. Ze strony robotników daly się słyszeć groźby na wypadek, gdyby przemysłowcy próbowali szluznie wywołać bezrobocie, aby potem przeprowadzić swe nieuczciwe zamiary. Na wniosek tow. Czumy uchwalili zgromadzenie opodatkować się jednorazowo na Dom Robotniczy w następującej wysokości: Klg. I Mk. 10.000, klg. II Mk. 8.000, klg. III a Mk. 7.000, klg. III b Mk. 6.000, klg. IV a Mk. 3.500, klg. IV b 3.000. Czynnem tym podnieśli robotnicy, że organizacja istnieje tutaj nie na papierze ale w rzeczywistości.

Czechowice—„Schodnica“. Na drugi dzień, tj. 20 lutego br. odbyły się też dwa zgromadzenia robotników rafinerii „Schodnica“, pierwsze konsumsem pod przewodnictwem p. inżyniera Marcarka, przewodniczącego Rady Nadzorczej, drugie pod przewodnictwem tow. Fr. Stręczyka. Zgromadzenie konsumsem powoziło jednogłośnie uchwały co do przysłania się do „Bazaru Robotniczego“, „Vacuum“ i przyjęło bez sprzeciwu tow. Bazarkę referat o znaczeniu i celach podziału gospodarczego wygłosił tow. Antoni Pajak sekretarz P. S. z Białej. Między innymi argumentami przekonał ten znakomity mówca obecnym robotników, że tylko wspólnymi siłami możemy się ratować przed rozbojem prywatnych kupców, że tylko centralizowane kooperatywy są w stanie utrzymać się na powierzchni tak zmiennej, dzisiejszego życia gospodarczego. Wywody apelem, abymyśmy staro łowczy rozdział dóbr tworzyli nowe, które w przyszłym ustroju socjalistycznym odegrają niesłychanie ważną rolę. Wszystkie uchwały połączeniowe zaaprobata jednogłośnie, — po wyzerpaniu materiały zamknął przewodniczący zgromadzenie członków kooperatywy.

Potem otworzył tow. Stręczyk zgromadzenie zawodowe na którym tow. sekretarz Czuma złożył sprawozdanie z konferencji wrocławskiej i obecnym obecnym wywodził uszczelnienie podwójnym tak samo jak na zgromadzeniu robotników „vacuumskich“ i tutaj tow. Czuma przedstawił obecnym groźbę położenia, wysłuszając przyczynę spadku marki polskiej i wzrostu drożyzny i wykazując niezbicie, że nikt inny, a tylko sferę posiadającej, banki, wielcy przemysłowcy i obszarnicy ponoszą winę za obecną sal i oni to usiłują obecnie sparaliżować zamiarzenia Rządu w kierunku stabilizacji krajowej waluty. Klasa robotnicza musi się temi zjawiskami interesować, bo klęska drożyzny spada wyłącznie na barki robotników. Po wysłuchaniu wywodów tow. Czumy zgromadzenie obdarzyło go hucznymi oklaskami i uchwalili jednogłośnie na jego wniosek opodatkować się na dokonanie budowy Domu Robotniczego w Czechowicach w tej samej wysokości, co robotnicy z „Vacuum Oil Company“. Uchwalili też namierzając sprzeciwu ze strony bardzo licznie zebranych robotników. Końcowe słowo zabrał obecnie jeszcze na sali tow. Pajak i w porwających słowach zapiekał do

ogółu, aby nietylko robotnik sam spełniał proletaryckie obowiązki przez należenie do proletaryckich organizacji, przez popieranie prasy socjalistycznej itd., lecz aby każdy robotnik przemienił się w gorliwego apostoła socjalizmu gdziekolwiek się znajdzie. Zbyt jesteśmy ubodzy powiedział tow. Pajak — abymy mogli wysłać swych referentów w rozmaite zapadłe kąty kraju, dlatego każdy robotnik-socjalista powinien w swojej własnej walce z ciemnotą i odpierać fałszywe normalne endekujących urzędników, nauczyć się, a przeważnie kleru, którym przychodzą łatwo po wstach oprować kłamstwami, bo tam nima ich tak demaskować. W powąmianym strajku zakończyło się to ważne i obfite w uchwały zgromadzenie okrzykiem obecnym: niech żyje socjalizm, — niech żyje klasowe organizacje robotnicze!

Jakkolwiek i w przyszłym okresie przemysłowym są sprawy pozostawiające wiele do zyczenia, to przecie tutaj robotnicy mogą się chlubić, iż potrafili robotnicze organizacje postawić na pierwszym poziomie. Nadmieniam wypada, że przed wszystkim nie istnieją tutaj organizacje zawodowe żółte (chadeckie czy emperowskie), że nima robotnika, któryby nie był zawodowo zorganizowany. Politycznie też doskonale spisali się robotnicy przy wyborach do Sejmu i do koleżeńskich na wszystkich innemi radami wielkimi stronnictwami. Gospodarzo są zorganizowanymi w kilku zasobnych kooperatywach, które obecnie przystąpiły do centralizacji, oprócz tego budują robotnicy obłężymy Dom Robotniczy bez jakiegokolwiek pomocy z zewnątrz. Jeżeli do tego dodamy prace kulturno-oświatową prowadzącą przez Słat, jeżeli nadmienimy, że Słowarzyszenie „Sila“ w przeszłości niepełna pół roku uczyniła dwadzieścia kilka przedstawień, nie licząc wycieczek zabaw itp., to każdy rozumny człowiek przyzna, iż mało jest w Polsce miejscowości, którychby mogły pochlubić się podobnym rezultatami swej pracy proletaryckiej.

Uchwały Klubu polskich posłów socjalistycznych.

Klub Polskich Posłów Socjalistycznych obradował w Warszawie w dniach 22 i 23 lutego W obradach brał udział posłowie i senatorowie P. P. S. Jako goście byli obecni tow. Haecker redaktor „Naprzód“ i tow. Pajak redaktor „Wyzwolenie“.

Na posiedzeniu w dniu 22 bm. omawiano płożenie wewnętrznej kraju, zajmowano się między innymi sprawą podatku dochodowego.

Wszyscy przemawiający w tej sprawie określali, że należy ustalić takie minimum zarobku, jako wolne od podatku dochodowego, aby one odpowiadało faktycznym stosunkom. Robotnicy zarabiają obecnie znacznie mniej, niż przed wojną; placą im więcej, daleko za wzrostem drożyzny; na robotników ciąży wielkiem brzemieniem podatki pośrednie i wszelkie opłaty. Dalej zwracano uwagę na obecną sposób ściągania podatku dochodowego od robotników i pracowników, który to sposób polega na tem, że nima żadnej kontroli nad gospodarką pp. fabrykantów i p. przy ściąganiu podatku. Robotnicy nie otrzymują nawet kwitu! Pp. fabrykantów nie przesłanki potrącają z zarobku robotników, nie wyśledzą, jak daleko ma mia droższy okres czasu, zanim pieniądze te oddadzą do skarbu. Przez ten czas obracają temi pieniędzmi jak swoimi!

Przyjęto następujące wnioski:

„Z. P. P. S. przełoży w debacie sejmowej wniosek aby minimum, wolne od podatku dochodowego, wynosiło przy placach i poborach służbowych według norm lutowych — 7.200,00 mk. rocznie i wzrastało w miarę wzrostu drożyzny według wskaźnika, przyjętego przez Komisję skarbową“.

„Podatek dochodowy od plac i poborów służbowych uiszczany ma być w ten sposób, że listy płatników i obliczenia dokonywane są przez zarządy odpowiednich zakładów i instytucji. Sprawdzane zaś przez delegatów pracowników. Pracowników wpisuje się sumie uiszczanego podatku do dokumentu wypłaty (np. zasiłkowej obrachunkowej) ewentualnie do specjalnej karty podatkowej pracownika. Zarządy zakładów i instytucji wysyłają przepisy o podatku dochodowym, dotyczące pracowników, na widoczność miejsc“.

Na posiedzeniu w dniu 23 lutego odbywała się w dalszym ciągu dyskusja w sprawach skarbowych i gospodarczych. Wszyscy przemawiający wychodzili z założenia, że naprawa skarbu nie może być oddzielana od sprawy walki z ciemnotą, bezrobociem i t. p., w ogóle od naprawy życia gospodarczo-socjalnego. Wszystkie projekty naprawy skarbu będą złudne, jeżeli jedno-

„wszyscy z całą energią nie będzie przeprowadzone regulowanie stosunków ekonomicznych przez państwo w duchu interesów pracy.

Przyjęto między innymi następujące uchwały:

1) Z. P. P. S. stawia następujące żądania:
1) Rząd przeznaczyć sumę potrzebną do zaopatrzenia miast, miasteczek i osad fabrycznych w chleb, mąkę, tłuszcz, cukier, sól, naftę i węgiel po stałej cenie.

2) Rząd w porozumieniu z kooperatywami spożywczych i z magistratami utworzyć organizację zakupu, magazynowania i rozdzielania chleba, mąki, tłuszczu, cukru, soli, nafty i węgla.

3) A) Istnienie cen artykułów powoływanych ma się odbywać przez porozumienie z radą z kooperatywami spożywczych i magistratami miast i miasteczek; B) ustalenie możliwości nabywania ludności pracującej.

4) Wysokość podatków pośrednich i bezpośrednich, płaconych przez klasę pracującą, decydują o granicy finansowej pomocy państwa dla ustalenia cen artykułów powyższych.

5) Kooperatywy spożywczych będą zwolnione od podatku obrotowego.

6) Równocześnie z radą wniesie ustawę o zabezpieczeniu bezrobotnych.

Następnie przyjęto wnioski:

„Z. P. P. S. domaga się, aby taryf kolejowych nie podwyższano, aż do zahamowania wzrostu drożyzny”.

„Z. P. P. S. uzależnia głosowanie w sprawie nowej emisji marek papierowych od przewidzenia dostatecznych sum na realną walkę z drożyzną”.

Wreszcie — wobec tego, że agrariusze odwołują się pragnąc podatku gruntownego na ostatni plan, dążą do utrzymania tego podatku na niskim poziomie, uchwalono:

„Z. P. P. S. domaga się, aby poza podatkami dochodowym, od spadków i darowizn oraz opłatami stemplowymi omawianie i głosowanie nad wszystkimi innymi przedłożeniami podatkowymi odbywało się łącznie z przedłożeniem o podatku gruntownym”.

Korespondencje.

Czechowice — Vacuum. Tuż za rafinerią „Vacuum Oil Company” jest w m. Jęzerno „Piekarnia i cukiernia” w której prowadzi piekarnik Bernard Finkelstein, zwany powszechnie „Zwieniem”. Pan ten dorobił się na gubijskiej ludności robotniczej wcale pokąsanej fortunki, gdyż bardzo dbał o wysokie ceny tak w sklepie, jak i w piekarni, ale natomiast zupełnie nie dbał o porządek w swych ubikacjach. Ponieważ niechciał sto tak w sklepie, jak w piekarni zagrażało publicznemu zdrowiu, dlatego Urząd Gminy w Czechowicach wydał p. Finkelsteinowi komisyję, która faktycznie stwierdziła, że porządek w tych lokalach pozostawia wiele do życzenia. Inny na miejscu p. Finkelsteina byłby kontent, że się na tem skończyło, tymczasem on się bardzo obraził (a także), począł się obrażać tym, o komisyję spowodowali i ze swej strony poczynił knki, aby Starostwo też wysłało komisyję. Naturalnie od dwu tygodni i tate i mamie i bachorki i służące nie robią, a tylko sprzątają, aby komisyja Starostwa nie miała powodu do narzekania. Ludność widząc że zmiany bardzo się cieszy, że przebie p. Finkelstein zabrał się do porządku, więc ktoś zapytał: a gdzież ta złośliwość hehehehe? Jest, jest, tylko trochę ciemności.

W piekarni p. Finkelsteina wypieka od dawna kilkadziesiąt rodzin robotniczych chleb sporządzony w domu, a nie czem p. Finkelstein słiznie zarabia. Otóż dzisiaj takiego wypieka, co pięć piątek każdego tygodnia, gdy obył w piątek, dnia 23 lutego br. przyszło kilkadziesiąt kobiet z ciastem, dowiedziały się, że piekarnia nieczynna, bo p. F. spodziewa się komisyji. Nie ma mamy przewidywania komisyji w piątek, ale gdyby p. F. nie był beczelny, byłby był zawiadomił swych klientów, którzy mieszkają tuż obok jego domu, a nawet w tysiącym domu, żeby nie zabrakło ciasta. Lecz sobie wolał być kłopot z rodzinami robotniczymi, które nie wiedziały o porządku i w ciastem i wiele z nich musiało nieść opłaki aż do Dziedzic. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że u p. F. wypiekało chleb stało 50 do 60 rodzin robotniczych, to zrozumieć, iż zuchwałstwo wojennych dobrokiewiczów przekracza granice przyzwoitości. Pan Finkelstein powinien pamiętać o tem, że fabrykara dla nosa, a nigdy przeciwnie, że cierpliwie konsumenci nosa, a nie jego granice. Spodziewać zaś powinni pamiętać o zuchwałstwie p. F. i dążyć do zorganizowania własnej, na spółdzielczych zasadach opartej piekarni. Czechowianin-robotnik.

Oszustwa i oszczerstwa chjeńskie.

„Chrześcijańska moralność” księży białskich.

Księża gazetka „Tyg. B.-B.” w Nr 8 za miastem notatkę p. t. „Servus, Antek”, w której wyraża, jeden z „chrześcijańskich moralizatorów” kota ogonem a przy tej sposobności do wiadujemy się o moralnej wartości redaktorów księgiej gazetki.

Czytamy tam następujące „katolickie” wyrażenia:

„Wysmołenie, Rozwinięcie, Wymśrozenie, Tafele Gross, Obrażenie, Cebula, Worek Judaszowy, A grojse pruse, Szajgile, Blagier czony, Czerwona Szmata, Ułrzyżny... żydowski, P. P. S. (Polski Pierdół Socjalistyczny).

Wszelkie komentarze zbyleczne.

47 postów i 7 senatorów.

Chadeckie związki zawodowe wydały do swoich stowarzyszeń kucharek i dewotek odezwę, w której między innymi trzemasz czytamy:

„Wzmogliśmy się mimo trudności na siłach, czego daliśmy dowód w wyborach do Sejmu i Senatu, wybierając 47 postów i 7 senatorów ze stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji. Między wybranymi jest wielu z Małopolski, podczas gdy w byłym Sejmie nie mieliśmy z Małopolski ani jednego”.

nie byłoby ani jednego wogóle, bo przecież najsłabszy chadek wie o tem, że w całej Polsce przy wyborach nigdzie nie było ani jednej chadeckiej listy kandydatów.

Za t. zw. chłasy głosowali, obzarnicy, kapitaliści, kupcy, drobniemściestwo, dewotki, klastory, prostytutki itp. idoty. Głosew robotniczych i to robotników w całym tego słowa znaczeniu padło na 8-ke bardzo mało. Dopiero chłasy stworzyła dla rozbijania ruchu robotniczego w Sejmie i poza Sejmem klub chadeckich posłów, do którego ks. Lutostawski i endeck Grabski odkomenderowali 43 postów chłasy i 7 senatorów chłasy, uczyniono to na to, aby stworzyć w Sejmie przeciwwagę klubowi socjalistycznemu, jako rzekomo klub robotniczy utworzony z chłasy folwark, który nazwano klub chrześcijańskiej demokracji.

Po co jeszcze oklamywać ludzi i drugich? Dla czego pisać przy wyborach nie wystawiających listy, a zobaczycieśmy ile by to postów zyskali. Oszuści! Blagiecie nawet tych naiwnych i głupich ludzi, dla których piszecie odezwę.

„Złośliwość czy głupek”.

Pod powyższym tytułem usiłuje się usprawiedliwić jeden z niedołężnych pisarzy „Tyg. B.-B.” w sprawie wspólnych interesów, jakie chłasy robi z żydami na terenie Sejmu.

Zgarnę ten nit może jednak zaprzeczyć fakłom. dlatego też powiada, że żydzi głosowali przeciw Sikorskiemu dlatego, że im powiedział kilka słów gorzkiej prawdy, a chłasy dlatego, bo „Sikorski” trzyma z żydami (tak pisze chłasy gazetka). Gdzież tu logika arcymądry redaktorze!

W tym samym artykułku kilka wierszy dalej czytamy „lewicą widząc zapewnioną większość z mniejszością kaszała pewną grupę żydów ostatniocześnie głosować z prawicą”.

I to się nazywa pisać po chrześcijańsku. Lewicą rządzą żydzi... żydzi kienią socjalistom... o żydzi chęć to robi lewicę... itd. W ten sposób peroracja żydowskiej chłasy. Lecz gdy chłasy o blagie wykręcają się o nieumiejętne sojuszy chłasy z żydami, to katolicki redaktor w mig ma nowy sposób — „socjalisci kazali żydom głosować z prawicą”. Wtę gdzież logika? Czy socjalisci rozkazują żydom czy żydzi socjalistom, panie Mażyński?

I potem się dziwić, że inteligencja w większej części jest chłasyka — bo jest niemądra, jeżeli nawet na tak płytkiej demagogii się nie rozumie, albo złośliwa i sama gragnie dostosować wszystkie ewentualne społeczeństwa i węgla je w tancowy wir zabaw bez upamiętniania i teraźniejszości i puto dło, ale jakoś nie było tej wesołości bezstraszkiej, która znakomita karawał w roku ubiegłym. Jakaś nieokreślona emora tłumia tam razem nastroj. Czy to niewesołość

Szczyt demagogii klerykańskiej.

W Nr 12 naszego pisma w artykule występnym z charakterystyką dokładne metody postępowania chłenistów w sprawach szalejącej drożyzny.

I nietylko, że się nieomyślnie, przeciwnie aż mało jeszcze uwzględnialiśmy, demagogiczne występnego innego lnoszkozka chadeckiego Godyka A twierdzenie nas zostało poparte w zupełności przez „Tyg. B.-B.”, który zamieszcza „ustęp” mojemu sejmowej klerykała posła Godyka, w której czytamy takie groźby pod adresem paskarzy jak „karac sądami doraźnymi... odebrać zboże z magazynów... a nawet zgłosić w Sejmie wniosek, którego dew pierwsze szczyt brzmia:

„I do wstrzymaniu wywozu artykułów pierwszej potrzeby za granicę państwa przez nieudzielenie pozwolenia na wywóz tych artykułów zarówno poszczególnym osobom, jak i firmom handlowym, przemysłowym, spółkom, zrzeszeniom t. p., oraz do zastosowywania względem osób, które dopuszczają się do wykroczeń w tym względzie sądów doraźnych;

2. do radykalnego tpienia lichwy żywnościowej, magazynowanie towarów w celach spekulacyjnych i przemysłnictwa z zastosowaniem sądów i przy chłasy dla lichwiarzy;

Każdy czynnik powie nie to dobrze. Tak, lecz to było dla ciemnych mas, to były słowa eksport dla „Tyg. B.-B.” i agitatorów chłeniskich. Ba, nawet i je słowa spowodowały skarcenie Godyka przez paskarzy poznających, „Przełazić Kupieckim”.

I cóż się dzieje dalej. Oto 15 lutego na posiedzeniu sejmowej komisyi do walki z drożyzną tow. Artczewski referował wniosek żądający przyspieszonego wykupu ująłownionych zapasów towarów magazynowanych dla celów spekulacyjnych.

Wniosek ten komisyja odrzuciła, ponieważ

przew. temu głosowali koledy z Godyka z klubu chadeckiego oraz endey i żydzi.

Demagog chadecki krzyczał na wiecu w Warszawie, dął się w Sejmie i stawiał wnioski o śmierci na paskarzy, a gdy przyszło w komisyi do uchwalenia tych wniosków, to cała chłasy w Godykiem i chadekami głosuje przeciw.

Dla ciemnych i obalamujących krąży w „Tyg. B.-B.” i w innych listach chadeckich mocne słowa Godyków, a dla paskarzy zamiast śmierci obrona w komisyi przed hładeków i Godyków.

I czy nie jest to szczytem demagogii?

Wolne żarty.

„Tyg. B.-B.” opisuje w jaki sposób obydł się wiec chłeniski w Kozach z udziałem Holeksy. W sprawozdaniu tem czytamy między innymi, że „zgromadzeni z oburzeniem przyjęli do wiadomości, że Putek, poseł lutejszego okręgu występował w Sejmie przeciw Kościolowi katolickiemu i domagał się od niego, aby złożył mandat poselski, bo nie godził zastępować interesów ludu, który go wybrał, a który jest i pozostanie katolikiem”.

Z powyższej rezolucyji można sobie wyrobić sąd o prawdziwości przemówień posła chłenistycznego Holeksy. Wiadomo nam bowiem, że poseł Putek (którego nie mamy zamiaru brnić i który do naszej partji nie należy) występował w Sejmie nie przed Kościolowi, tylko przeciw rózwożekoniemu klerykałizacji, który kuścił się katolicki czynienia na domy wierzogłone, podchwalała obronnie i ołacza zbrodniarza aureolą męczeństwa, a tego katolika pochwałali nie powinni.

Ale w śmieszności ubrał p. Holeksa samego siebie, ponieważ p. Putek w Kozach nie miał wyborców i dlatego też z żądni wyborców chłeniskich, aby złożył mandat, może się uśmieć. Wolne żarty p. Holeksa, każde zbiegowskie dewotek i klechów takie żądanie może uchwałać, ale to e wola wyborców postów lewicowych ma tyle

zmysłowego, co p. Holeksa z religij katolicki. Każdy z tych katolików mądrzejszy niż zachłowanie się kłenu w stosunku do zbrodniarza pierwszego Prezydenta.

Popielec.

wypadki polityczne, czy też przerażający wzrost drożyzny i spadku waluty, czy wreszcie jeden i drugi: razem zaskakują na umysłach, wywołując poczucie niepewności i niepokój na nie duszą.

Użył ten bawion się nie wczepiając, że... Tylko endecki karawał szalał — nie w sądach balowych, co prawda, i nie na weselo, lecz na mordozero. Czy i te maskaradzie popielec: koniec polozy, — niewiadomo. W każdym razie teraz przysięga gorzkie żale...

Zawiadomienia.

Drukarnia Ogólna Karkonoska w Białymstoku. — Odpowiedzialny redaktor J. Papla